

"ישיבישע בלאט" "לאמדעט" ב"דף היומ" בשו"ת ומ"מ

דף י.

1. **מחשבין מעבודה לעבודה**, ויל"ע היכן הפסול האם בעבודה הראשונה שהשחיטה היא שלא לשמה או בעבודה השנייה שע"י המחשבה עכשיו נתפס בה שם שלא לשמה, ונ"מ אם ישחט זר ע"מ לזרוק שלא לשמה שאם הפסול בזריקה לא יפסול כיון שזר אינו ראוי לה?
2. **אמר רב אשי ה"ק וכו'**, ומבואר מדבריו, ע"י רש"י, דמחשבת שינוי בעלים אינה פוסלת אלא בזריקה או ע"מ לזרוק ולא כשינוי קודש שפוסל בשחיטה, וקשה על הרמב"ם (פסוהמ"ק טו' א') שהשווה ביניהם?
3. **לא אם אמרת בחטאת שכן דמה למעלה**, ע"י רש"י דבחטאת נאמר על קרנות ולכן דמה למעלה, אבל בשאר קרבנות נאמר על המזבח ולכן דמן ניתן דווקא למטה דיש מחיצה לדמים ואין קרבן ניתן בב' מקומות, וקשה מה"ת אולי מי שלא נאמר בו על דמן ניתן בכל המזבח.

התשובות

1. **כן חקרו האחרונים**, ובדברי הרמב"ם פסוהמ"ק טו' י' נראה כצד השני דכתב: "ו זאת המחשבה שחישב בשעת השחיטה כאילו חשבה בשעת זריקה", מאידך בדברי התוס' בפסחים סא. ד"ה שחטו נראה כצד הראשון, וע"י ח"י רח"ה על הרמב"ם קר"פ ב' ו' שפירש את הרמב"ם באו"א, וע"י קרן אורה שהביא מחלוקת בירושלמי פסחים ה' ב' שלכאורה נחלקו בחקירה הנ"ל,
2. **כן הקשה המל"מ שם**, וע"י בספר המפתח חבל אחרונים שדנו בדברים, ובליקוטי הלכות תירץ דשני מיני שינוי בעלים יש, א. מחשבה על הקרבן שיהיה לאדם אחר ובזה אין חילוק בין זריקה לשאר עבודות. ב. שלא מחשב על עצם הקרבן שיהיה לאדם אחר אלא על המלאכה שתהיה לשם אחר ובזה אינו פוסל אלא בזריקה.
3. **כן הקשה בטהרת הקודש**, ות"י בשיעורי הגר"ד דכיון שנחלק המזבח לב' מקומות מסתבר דלכל אחד יש מקום אחד ולא שתיים ואם היה ניתן על כל המזבח הוי כ- ב' מקומות, (רק יש לתמוה מי אמר שהלמעלה חמור טפי מהלמטה?), וצ"ל שבחטאת היה קפידא דווקא למעלה משא"כ שאר קרבנות ניתנים רק למטה כדי שלא יהיה ב' מקומות ולא בתורת קפידא, ובמנחת אברהם הביא לחדש ע"פ יסודו של הגר"ז (הובא בחידושים על הרמב"ם מעה"ק לו:) דבעצם כל הקרבנות היה דין ליתנם על היסוד אלא כיון שנתנה תורה מחיצה לדמים מחוט הסיקרא ולמטה חשיב כל הלמטה שכנגד היסוד כיסוד, אבל למעלה מה"ת דהוי כיסוד, ולפי"ז ביאר בח"י הגר"מ שחומרותא של חטאת שיש גם דין על היסוד בשפיכת השירים משא"כ שאר קרבנות.

הערות, הארות, ומראי מקומות

מחשבין מעבודה לעבודה, ע"י תוד"ה מחשבין שכל הנושא הוא בע"מ לזרוק שלא לשמה ולא בשאר עבודות, והראיה לזה מדמביא מקור לזה מפיגול ושם הוא רק בזריקה, (ע"י קרן אורה), וע"י חולין לט. דדעת שאר הראשונים דה"ה בכל עבודות, וע"י"ש רש"י דכל המחלוקת רק בחטאת ופסח, וע"י שפת אמת י. מש"כ בזה.

ילפינן מפיגול, בבאור הלימוד מפיגול, ע"י שפ"א, וע"י ח"י הגר"ח סי' שכ', ובחי' הגר"ז כאן, ובעיקר הלימוד האם הוא מפיגול או מק"ו דרב אשי לקמן, ע"י מראה כהן וטהרת הקודש.

אין מחשבין מעבודה לעבודה, ע"י רש"י, וע"י בספרי ב"ב דשני טעמים נאמרו כאן א. דבפיגול עצם הפסול הוא מחשבה על עבודה אחרת משא"כ פסול קודש דעיקרא פסול מחשבה בעבודה שעושה עכשיו, ב. דפיגול אינה מחשבה דווקא על עבודה שהרי גם חישב לאכול או להקטיר חוץ לזמנו פוסל וממילא א"א לדמות לזה מחשבת שלא לשמה.

השוחט ע"מ לזרוק דמה לע"ז וכו', וע"י תוד"ה ר"ל דלכו"ע חייב מיתה דהא עבד ע"ז, וע"י ח"י הגר"ז אי יש להוכיח מכאן לחקירה דלעיל היכן הפסול במחשבין מעבודה לעבודה.

ברש"י ד"ה אין כתב שע"י הזריקה תאסר הבהמה כולה בהנאה, ובתוס' חולין לט: ד"ה מקום פליגי עליה וס"ל דרק הדם נאסר, ע"י שפ"א ומרחמי שדה בביאור שיטת רש"י.

תוד"ה לא, ע"י צאן קדשים ופנים מאירות (הובאו ב"אסיפת זקנים") מה שדנו בדברי התוס'.

תוד"ה והדר, ע"י בקרן אורה שדן בדבריו, וע"ע אור שמח פסוהמ"ק טו' י' מה שיש ליישב לפי דבריו.

ע"ב

אמר לו ר"א הרי הוא אומר כחטאת כאשם וכו', כן הוא הגירסא לפנינו ע"י רש"י מנחות כח. ד"ה היקש, וע"י תוד"ה הרי שגרסו את הפסוק כי כחטאת האשם, וע"י מים קדושים וחק נתן, וע"ע טהרת הקודש, ובעיקר מחלוקתם של ר"א ור"י ע"י ח"י ר"א"ל סי' ג' שנחלקו האם היקש זה הוא לעיקר האשם שהוא כחטאת, וממילא שווה גם בדיניו, או שההיקש הוא רק ללמוד את הדינים אחד מהשני, וממילא נ"מ האם אפשר למעט אשם מאותה, וע"ע בצאן קדשים על רש"י ד"ה הרי.

רש"י ד"ה תיתי, כתב דזה בגלל שיש צד השווה ביניהם שנאכלים ליום ולילה, וע"י טהרת הקודש שביאר דהוצרך לזה לפי סברת הפנ"י בכתובות לב. שכשלמדין משני מלמדין צריך צד השווה ביניהם דאל"כ נתלה הדבר בחומר שיש בכל אחד, ומש"כ שפסח נאכל ליום ולילה והלא אינו נאכל אלא בלילה, ביאר במנחת אברהם על פי יסודו של הגר"ח שמצד הקרבן של פסח נאכל ליום ולילה אלא שיש בו דין נוסף של אכילה שהוא בלילה ולראב"ע עד חצות אבל מצד הקרבן הוא שווה לחטאת.

והאיכא קרן, והאיכא חודה, וע"י תוס' לקמן צב: שלצדדין קתני, וע"י ליקוטי הלכות זבח תודה נג. שמרש"י נראה שכולהו לחדא שיטתא, וע"י מנחת אברהם.

בדין קרן, ע"י מה שהביאו מהגר"ז לחלק בין רבי לר"א ברבי שמעון האם הוא מקום הדם בחטאת, או שהוא רק דין במעשה הזריקה, וע"י מש"כ בספרי ב"ב ליישב בזה כמה דברים בסוגיין.

לע"נ רבי בן ציון חיים בהגר"ר משה זצ"ל

קו "ישיבישע בלאט" לשמיעת השאלות והתשובות מידי יום - 0795255901